

EL LLENGUATGE

Un verb del

14/11/1972

tercer grup

Encara que no tenim pas per costum d'esmenar les incorreccions de llenguatge que puguin cometre els nostres interlocutors, perquè, principalment, ens sembla poc elegant, i perquè sovint resulta contraproduent i, encara, en definitiva, perquè tots som fal·libles i si m'embrutes t'emmascaro, hem de confessar que més d'un cop ho hem fet, si la confiança ho permetia i l'ocasió es revelava oportuna.

No fa pas gaire, havent-nos dit, un bon amic, en el transcurs d'una plàcida tertúlia, «que havia vist un espectacle acollonant», li vam demanar si ens permetia fer-li una observació sobre un mot que ens sobtava del seu llenguatge. I com que va manifestar que no hi tenia cap inconvenient i que més aviat l'agrairia, li vam dir sense embuts que la paraula «acollonant» era una incorrecció intolerable, de la qual faria ben fet de prescindir i que la forma catalana correcta era acollonidor, que és un derivat del verb acollonir, que ningú no ha après al diccionari perquè tot just fa dos anys i escaig que hi ha estat admès, es vegi ara habitualment substituït per «acollonar», a conseqüència de la influència del castellà, el verb corresponent del qual pertany al primer grup. És el mateix que s'esdevé amb altres derivats de noms i adjectius, com aclarir i acovardir, que són també del tercer grup, però que són també substituïts per les formes incorrectes «aclarar» i «acorvadar», calcs servils de les formes del castellà. Acollonir, com aclarir i acovardir, pertany al tercer grup, i és un verb incoatiu, que es conjuga com servir o com seguir. I el seu derivat és acollonidor, com servidor o seguidor.

Es possible que algú cregui que el que caldria fer, en aquest cas, és prescindir de totes dues formes (del primer grup i del tercer). Si de cas, li respectem l'opinió. Perquè és cert que ningú no hi ha de recórrer necessàriament. El Diccionari, com a definició, en proposa tres sinònims: acovardir, acoquinar, intimidar. Ara: el verb existeix, hom el fa servir, i és ben de doldre, convinguem-hi, que fins en aquest cas ens hàgim de sotmetre als motlles d'una altra llengua.